

Idézetek az „Én vagyok Malala” című könyvből:

„Tízéves voltam, amikor a tálibok a völgyünkbe jöttek... Csoportosan érkeztek, késekkel és Kalasnyikovokkal felfegyverkezve... Vezérük a 28 éves Maulana Fazlullah volt...” (137)

„A legtöbb információ rádión keresztül jut el a völgyünkbe, mivel sok embernek nincs tévéje vagy írástudatlan... [Fazlullah ezért létrehozott egy illegális rádióállomást, amit sokan hallgattak.] Minden este nyolctól tízig sugárzott, reggelenként pedig héttől kilencig... Az adót arra használta fel, hogy az embereket üdvös szokások felvételére, és az általa rossznak titulált gyakorlatok elhagyására ösztökélje. [...] Sokszor sírva fakadt, amikor arról beszélt, hogy mennyire szereti az iszlámot... [Arról is szónokolt, hogy] miért veszélyes, ha az emberek zenét hallgatnak, moziba vagy táncolni járnak... [Az állította], hogy az ezekhez hasonló bűnös cselekedetek miatt következett be a földrengés [a völgyben, nem sokkal korábban]. (138)

„Hat hónap leforgása alatt az emberek megszabadultak a tévéiktől, DVD-iktől és CD-iktől. Fazlullah emberei óriási halomba hányták őket az utcákon, majd meggyújtották, és a gomolygó sűrű fekete füstfellegek az égig értek. Több száz CD- és DVD üzlet zárt be önként, a tálibok pedig kártérítést fizettek nekik.” (140)

„Fazlullah adásai gyakran foglalkoztak a nőkkel. [őket megszólítva, ilyeneket mondtak nekik:] A nőknek otthon kell teljesíteniük kötelezettségeiket. Csak a legvégső esetben mehetnek ki az utcára, de akkor is fátylat kell hordaniuk.” (142)

„Fazlullah szavai rengeteg nőt annyira meghatottak, hogy pénzzel és arannyal halmozták el, főleg a szegény falvakban vagy azokban a háztartásokban, ahol a férfiak külföldön dolgoztak. Asztalokat állítottak fel, ahová a nők oda hordhatták esküvői karpereceiket, nyakláncukat... Akadtak, akik egy élet megtakarításait adták át abban a hitben, hogy Istent ez teszi boldoggá. Fazlullah ebből a pénzből kezdte el építeni hatalmas piros téglás főhadiszállását.” (144)

Egyre többször hangzott el az a gondolat, hogy nem helyes lányokat oktatni, a rádió figyelme pedig az iskolák felé fordult. Név szerint „gratulált azoknak a lányoknak, akik abbahagyták a tanulást”. Azokat pedig, akik nem tették ezt, „birkáknak nevezte”. (145)

„A tálibok megtiltották a nőknek, hogy a bazárba járjanak... A nőket ugyan nem támadták meg, ha mégis elmentek a piacra, de a tálibok ilyenkor rájuk kiabáltak és fenyegették őket, így inkább otthon maradtak. Egyetlen tálib akár egy egész falut meg tudott félemlíteni.” (146)

„Fazlullah emberei az utcákon járőröztek, és a rendeleteiket megszegőkre vadásztak... Önkéntes közlekedési rendőröket neveztek ki, úgynevezett Sólyom Kommandókat, amelyek kisteherautók platójára szerelt gépfegyverrel járták az utcákat.” (148)

„Szerencsésnek mondhattuk magunkat, hogy olyan földi édenkertben élhettünk, mint Szvát, ahol oly sok szép látnivaló akad – vízesések, tavak, síparadicsom, [szép épületek és szobrok. De most] a tálibok elpusztították az évezredek óta ott álló buddhista szobrokat és sztúpákat, ahol annak idején olyan sokat játszottunk, s amelyek történelmünkhöz tartoztak a kusán királyok óta. Szerintük ugyanis minden szobor és festmény bűnös, ennél fogva tilos.” (152)

„A milicista erők megafonokkal felszerelve érkeztek meg a falvakba, ahonnan a rendőrök elmenekültek. Nagyon gyorsan megszerezték így 59 falut, ahol létrehozták saját párhuzamos közigazgatásukat. A rendőrök annyira féltek attól, hogy végeznek velük, hogy újságokban kezdték közzétenni, kilépnek a rendőrség kötelékéből. Ilyesmik történtek, mégsem tett senki semmit.” (154)

A pakisztáni katonaság alakulatai 2007-ben érkeztek meg a völgybe azzal a céllal, hogy megszabadítsák az ott lakókat a táliboktól. Ez azonban nem következett be, és a helyzet tovább romlott: „folytatódtak a bombamerényletek és a gyilkosságok. Akkoriban semmi másról nem beszéltünk, mint a hadseregről, a tálibokról, és az az érzésünk támadt, hogy a két fél közé szorultunk.” (168)

„Fazlullah emberei pedig elkezdtek felrobbantani az iskolákat, általában az éjszakai kijárási tilalom idején.” (169) „2008 júliusának végére a tálibok vagy 400 iskolát pusztítottak el.” (177)

„... felrobbantották az erőművet, így nem volt áram, majd pár nappal később a csővezetéket is, így nem volt gáz sem. A piacon vett gázpalackok ára a duplájára emelkedett... Ugyanakkor nem volt ivóvíz sem, és kitört a halálos áldozatokat szedő kolerajárvány. A kórház nem tudott ellátni ennyi pácienset, így nagy sátrakat állítottak fel előtte, és ott kezelték a betegeket.” (178)

„Sabanát, a táncosnőt 2009 januárjának egy hideg éjszakáján ölték meg... Ez az este 9 óra utáni kijárási tilalmat követően történt, és az emberek hallották a nő sikolyait. 'Ígérem, hogy abbahagyom! Ígérem, hogy nem énekelek és táncolok többé... Engedjete el!' ... Mi másnap reggel értesültünk Sabana haláláról. A rádióban Fazlullah kijelentette, megérdemelte a halált az erkölcstelensége miatt... A táncosok többsége [ezután] elmenekült. A zenészek letiltották hirdetéseiket az újságokban, mondván, inkább felhagynak a zenéléssel, és megesküdték, hogy jámbor életet folytatnak a tálibok kedvére.” (181)

„Ezekben a sötét napokban történt, hogy apámat felhívta egy barátja, a BBC rádiójának egyik tudósítója. Egy tanárnőt vagy diáklányt keresett, aki naplót írna az életéről a tálib uralom idején, hogy bemutassa a szvati katasztrófa emberi oldalát.” [Végül én lettem a naplóiró.] Gyakoriak voltak az áramszünetek, és csak kevés helyen lehetett internet-hozzáférést találni. [Ezért úgy csináltuk, hogy ő] hívott fel esténként anyám telefonján. Általában a felesége mobilját használta, hogy így is óvjon minket... Ő irányította a beszélgetést, kérdéseket tett fel a napomról, s arra kért, hogy meséljek neki... Fél-háromnegyed órát beszélgettünk. [...] Ezután ő írásba öntötte a tőlem halottakat, azok pedig hetente egyszer felkerültek a BBC urdu nyelvű honlapjára.... Veszélyes lett volna az igazi nevemet használni, ezért a Gul Makai álnevet adta nekem, ami búzavirágot jelent.... Az első naplóbejegyzésem 2009. január 3-án jelent meg, FÉLEK címmel.” (189)

„Gul Makai naplója nagy figyelmet kapott Pakisztántól távol is. Több újság nyomtatásban is lehozott egyes bejegyzéseket. A BBC még a rádióban is leadta egy másik lány hangján, s én kezdtem megtanulni, hogy a toll és a szavak sokkal erősebbek lehetnek még a gépfegyvereknél, a tankoknál és a helikoptereknél is.” (191)

Aztán eljött a nap, amikor bezárták a mi iskolánkat is. Én pedig, „amennyi rádió- és tévécsatornának csak lehetett, nyilatkoztam: 'Meg tudják akadályozni, hogy iskolába járjunk, de a tanulástól nem foszthatnak meg minket' mondtam. Apámmal Pesavarba utaztunk, és rengeteg szervezetről meg rádióműsorban jártunk, hogy elmondjuk, mi történt.” (197)

Egyre többen ismerték meg őt, és egyre messzebbre hallatszott el Malala hangja – nem csak Pakisztánban, hanem az egész világon. Különböző elismerő díjakat kapott, miközben a tálibok haragjának is a célpontjává vált. 2012 őszén fejbe lőtték az iskolabuszon. Az életmentő műtétet Pesavarban hajtották végre rajta, majd Birminghambe szállították, ahol több hónap nyerte vissza az egészségét. Ezután írta meg a könyvet. Később filozófiát, politikatudomány és gazdaságtant tanult az Oxfordi Egyetemen, ahol 2020-ban végzett. Energiájának nagy részét ma a lányok oktatásának előmozdítására fordítja.